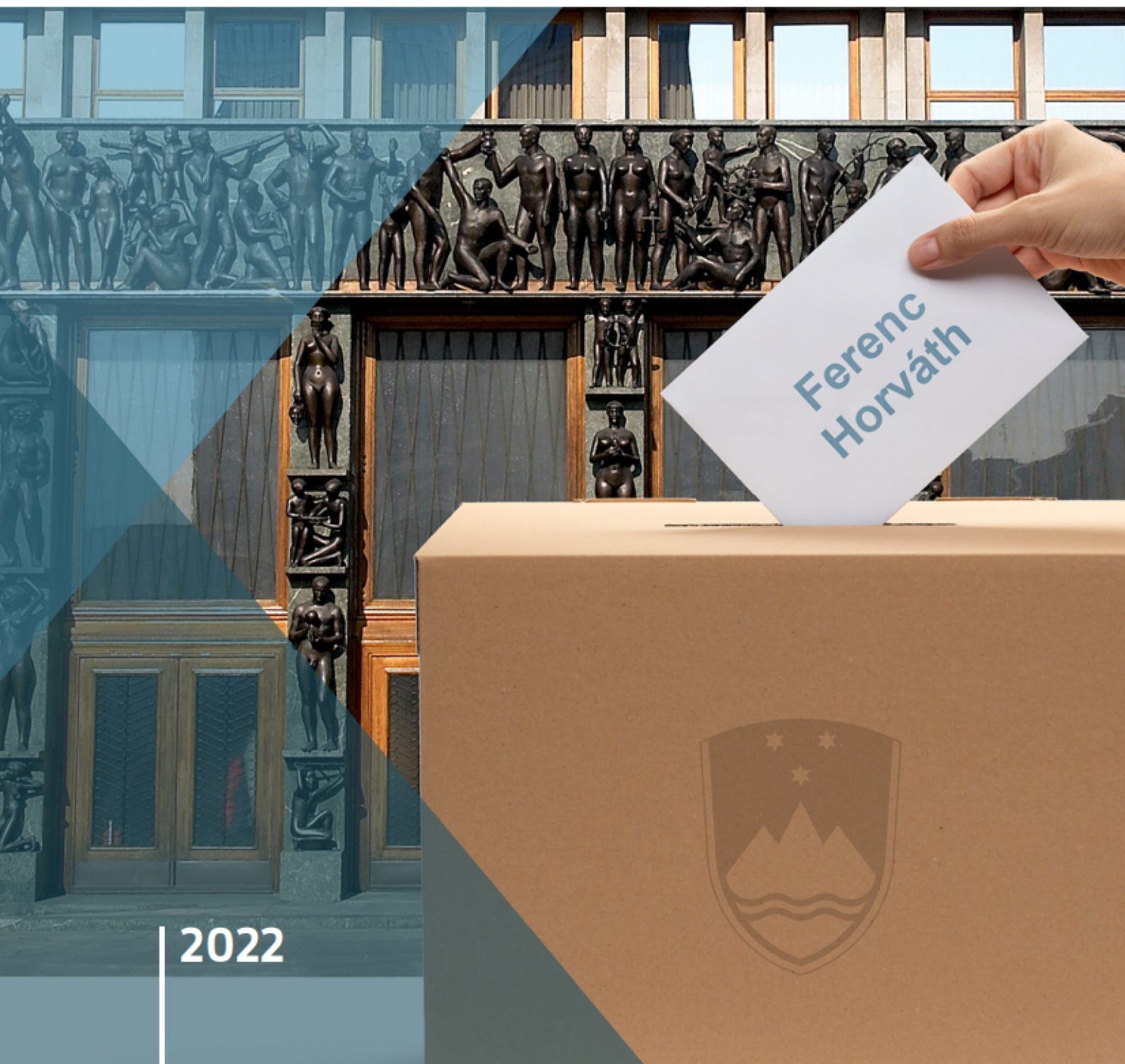

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

**Pravilnost financiranja volilne kampanje
Ferenca Horvátha, kandidata za poslanca madžarske
narodne skupnosti, na volitvah poslancev v
Državni zbor Republike Slovenije v letu 2022**

2022

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Pravilnost financiranja volilne kampanje Ferenca Horvátha, kandidata za poslanca madžarske narodne skupnosti, na volitvah poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2022

Številka: 325-12/2022/17

Ljubljana, 23. decembra 2022

Povzetek

Računsko sodišče je izvedlo revizijo pravilnosti financiranja volilne kampanje Ferenca Horvátha, kandidata za poslanca madžarske narodne skupnosti na volitvah poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2022, ki jo je organiziral Teodor Varga.

Cilja revizije sta bila izrek mnenja o pravilnosti poslovanja in pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji.

Računsko sodišče je Teodorju Vargi izreklo **mnenje s pridržkom** o pravilnosti poslovanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji, saj posebnega računa za volilno kampanjo ni odprl in zaprl organizator volilne kampanje, prav tako poročila o financiranju volilne kampanje Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve ni predložil organizator volilne kampanje, poleg tega so bili s posebnega transakcijskega računa za volilno kampanjo poravnani stroški v znesku 200 EUR, ki niso stroški volilne kampanje.

Računsko sodišče je Teodorju Vargi izreklo **mnenje s pridržkom** o pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji, ker so bili med porabljenimi sredstvi izkazani stroški v znesku 200 EUR, ki niso stroški volilne kampanje.

Kazalo

1. Uvod	6
1.1 Predstavitev organizatorja volilne kampanje	6
1.2 Predstavitev revizije	7
1.2.1 Zbrana sredstva	8
1.2.2 Porabljena sredstva	9
1.2.3 Posojila	10
1.2.4 Prispevki, zbrani v nasprotju z ZVRK	10
1.2.5 Nakazila v humanitarne namene	11
1.2.6 Delno povračilo stroškov volilne kampanje	12
2. Ugotovitve	13
2.1 Pravilnost poslovanja, ki ni povezano z zbiranjem in s porabo sredstev	13
2.2 Pravilnost zbiranja sredstev v skladu z ZVRK	13
2.3 Pravilnost porabe sredstev v skladu z ZVRK	14
2.4 Poročilo o financiranju volilne kampanje in ugotovljene napake	16
2.5 Višina delnega povračila stroškov volilne kampanje	17
3. Mnenje	19
3.1 Mnenje o pravilnosti poslovanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji	19
3.2 Mnenje o pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji	19

1. Uvod

Izvedli smo revizijo pravilnosti financiranja volilne kampanje Ferenca Horvátha, kandidata za poslanca madžarske narodne skupnosti na volitvah poslancev v Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljevanju: državni zbor) v letu 2022, ki so bile 24. 4. 2022, kot je to določeno v Odloku o razpisu rednih volitev v državni zbor¹.

Revizijo smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču² in Zakona o volilni in referendumski kampanji³ (v nadaljevanju: ZVRK). Sklep o izvedbi revizije⁴ je bil izdan 24. 6. 2022.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o pravilnosti poslovanja v skladu z ZVRK in mnenje o pravilnosti poročanja v skladu z ZVRK.

Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁵. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za volilno kampanjo, o pravilnosti izkazanih zneskov in drugih podatkov⁶ v poročilu o financiranju volilne kampanje ter drugo poslovanje, ki ga ureja ZVRK. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj za nastanek nepravilnosti in tveganj nepravilnih navedb v poročilu o financiranju volilne kampanje zaradi napake ali prevare. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenj.

1.1 Predstavitev organizatorja volilne kampanje

Organizator volilne kampanje je v skladu z drugim odstavkom 3. člena ZVRK odgovoren za zakonitost izvajanja volilne kampanje. Organizator volilne kampanje Ferenca Horvátha, kandidata za poslanca madžarske narodne skupnosti na volitvah poslancev v državni zbor v letu 2022, je bil Teodor Varga.

Organizator volilne kampanje je moral najkasneje 45 dni pred dnem glasovanja na volitvah⁷ oziroma pred prvo finančno transakcijo, namenjeno volilni kampanji⁸, odpreti poseben transakcijski račun za volilno kampanjo (v nadaljevanju: posebni račun). Vsa finančna sredstva, ki jih je organizator namenil ali dobil od drugih fizičnih oseb za financiranje volilne kampanje, je moral zbrati na posebnem računu. Vse stroške volilne kampanje je organizator volilne kampanje moral poravnati

¹ Uradni list RS, št. 16/22.

² Uradni list RS, št. 11/01 in 109/12.

³ Uradni list RS, št. 41/07, 103/07 – ZPolS-D, 11/11, 28/11 – odl. US in 98/13.

⁴ Št. 325-12/2022/2.

⁵ Uradni list RS, št. 122/22.

⁶ Podatki so poleg zneskov drugi obvezni podatki, ki jih pri poročanju v poročilu o financiranju volilne kampanje zahtevata ZVRK in Pravilnik o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo (v nadaljevanju: pravilnik; Uradni list RS, št. 36/14).

⁷ To je do vključno 9. 3. 2022.

⁸ Prvi in drugi odstavek 16. člena ZVRK.

izključno s tega računa. Posebni račun je organizator volilne kampanje moral zapreti najkasneje v 4 mesecih po dnevu glasovanja⁹, to je do vključno 24. 8. 2022.

Organizator volilne kampanje je moral najkasneje v 15 dneh od dneva zaprtja posebnega računa Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljevanju: AJ PES) predložiti poročilo o financiranju volilne kampanje¹⁰.

1.2 Predstavitev revizije

Predmet revizije je financiranje volilne kampanje Ferenc Horvátha, kandidata za poslanca madžarske narodne skupnosti na volitvah poslancev v državni zbor v letu 2022.

Revidirali smo višino zbranih in porabljenih sredstev za volilno kampanjo, pravilnost zbiranja in porabe sredstev, pravilnost poročanja, kot je urejeno v ZVRK, ter drugo poslovanje organizatorja volilne kampanje, ki ga ureja ZVRK.

Cilja revizije pravilnosti financiranja volilne kampanje sta bila:

- izrek mnenja o pravilnosti poslovanja v skladu z ZVRK in
- izrek mnenja o pravilnosti poročanja v skladu z ZVRK.

Revizijo smo načrtovali in izvedli v obsegu, ki daje razumno zagotovilo za presojo pravilnosti financiranja volilne kampanje. Pri obsegu preverjanja smo upoštevali določila ZVRK in pravilnika, zato smo v skladu s prvim odstavkom 30. člena ZVRK preizkusili:

- višino zbranih in porabljenih sredstev volilne kampanje,
- ali je organizator volilne kampanje pridobil in uporabil sredstva za volilno kampanjo v skladu z ZVRK ter
- ali so podatki, ki jih je organizator volilne kampanje navedel v poročilu iz 18. člena ZVRK, točni.

Preizkusili smo tudi, ali je organizator volilne kampanje:

- pravočasno odprl in zaprl posebni račun ter
- predložil poročilo o financiranju volilne kampanje v predpisanem roku.

Izračunali smo višino delnega povračila stroškov volilne kampanje, do katerega naj bi bil v skladu s 24. členom ZVRK upravičen organizator volilne kampanje. Preverili smo tudi, ali bi organizator volilne kampanje izgubil pravico do delnega povračila stroškov volilne kampanje, ker so porabljena sredstva presešla zneske iz 31. člena ZVRK.

⁹ Prvi odstavek 16. člena ZVRK.

¹⁰ Prvi odstavek 18. člena ZVRK.

1.2.1 Zbrana sredstva

Zbrana sredstva za volilno kampanjo so v skladu s 14. členom ZVRK¹¹:

- prispevki fizičnih oseb in
- sredstva organizatorja volilne kampanje, ki jih je prenesel s svojega transakcijskega računa na posebni račun.

Volilna kampanja se lahko financira s prispevki fizičnih oseb, ki od posamezne fizične osebe ne smejo presegati 10 povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (v nadaljevanju: SURS) za preteklo leto, to je 19.695,90 EUR¹². Prispevki so vsi denarni prispevki fizičnih oseb, zbrani na posebnem računu, ter vsi prispevki fizičnih oseb iz drugega odstavka 14. člena ZVRK (v nadaljevanju: druge oblike prispevkov), kot so: nedenarni prispevki, brezplačne storitve za organizatorja volilne kampanje, prevzem obveznosti oziroma opravljanje storitev za organizatorja volilne kampanje ali prodaja blaga organizatorju volilne kampanje pod pogoji, ki organizatorja volilne kampanje postavljajo v ugodnejši položaj kot druge koristnike storitev oziroma kot kupce blaga teh oseb. Denarni prispevki posamezne fizične osebe v gotovini so za posamezno volilno kampanjo dovoljeni največ do zneska 50 EUR, višji denarni prispevki pa morajo biti vplačani prek bank, hranilnic ali drugih pravnih oseb, ki v skladu s predpisi, ki urejajo plačilne storitve, opravljajo plačilne storitve¹³.

Organizator volilne kampanje lahko s svojega transakcijskega računa na posebni račun prenese sredstva¹⁴ največ v višini 10 povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS za preteklo leto, če je organizator volilne kampanje fizična oseba, kar znaša 19.695,90 EUR.

Državni organi, organi lokalnih skupnosti, pravne osebe javnega in zasebnega prava ter samostojni podjetniki posamezniki in posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, ne smejo financirati volilne kampanje, razen če zakon določa drugače¹⁵. Organizator volilne kampanje ne sme pridobiti sredstev za volilno kampanjo od tujih fizičnih in pravnih oseb¹⁶.

Pri preverjanju pravilnosti poslovanja z zbranimi sredstvi za volilno kampanjo in pravilnosti poročanja smo pregledali vsa denarna sredstva, zbrana na posebnem računu, glede na vire in višino sredstev, vključno z drugimi oblikami prispevkov, in za vsa zbrana sredstva preizkusili njihov obstoj, točnost, popolnost in skladnost z določili ZVRK.

¹¹ Skladno z 2. členom pravilnika se med zbrana sredstva štejejo tudi obresti sredstev avista.

¹² Po podatkih iz Poročila o gibanju plač za december 2021 (Uradni list RS, št. 26/22) je povprečna mesečna bruto plača za obdobje od januarja do decembra 2021 znašala 1.969,59 EUR.

¹³ Prvi odstavek 14. člena ZVRK.

¹⁴ Sedmi odstavek 14. člena ZVRK.

¹⁵ Peti odstavek 14. člena ZVRK.

¹⁶ Šesti odstavek 14. člena ZVRK.

1.2.2 Porabljena sredstva

Porabljena sredstva za volilno kampanjo so vsi stroški, ki so potrebni za izvedbo volilne kampanje¹⁷, vključno z drugimi oblikami prispevkov¹⁸.

Stroški volilne kampanje so glede na določila ZVRK opredeljeni po namenu, času in vrsti. Namen je določen z zakonsko opredelitvijo volilne kampanje. To so vse politične oglaševalske vsebine in druge oblike politične propagande, katerih namen je vplivati na odločanje volivk in volivcev pri glasovanju na volitvah¹⁹.

Stroški so časovno vezani na obdobje volilne kampanje, ki se lahko začne najprej 30 dni pred dnem glasovanja, končati pa se mora najkasneje 24 ur pred dnem glasovanja. Volilna kampanja za volitve poslancev v državni zbor v letu 2022 se je začela 24. 3. 2022 in se je končala 22. 4. 2022 ob 24. uri.

Med stroške volilne kampanje, ki so potrebni za izvedbo volitev, ZVRK²⁰ uvršča:

- stroške oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov,
- stroške oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih,
- stroške organizacije in izvedbe predvolilnih shodov,
- stroške oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK,
- stroške odprtja, vodenja in zaprtja posebnega računa,
- stroške svetovanja za načrtovanje strategije ali posamičnih delov volilne kampanje in njihove rabe ter volilne taktike in
- druge sorodne stroške, ki so nastali zaradi dejanj volilne kampanje²¹.

Med stroške volilne kampanje se štejejo vsi navedeni stroški ne glede na to, kdaj so nastali, kdaj so bili plačani in kdaj so bili sklenjeni posli v zvezi s posameznimi dejanji volilne kampanje, če se stroški in posli nanašajo na obdobje volilne kampanje iz 2. člena ZVRK. Med stroške volilne kampanje se ne štejejo stroški zbiranja podpisov, ki se zbirajo za vložitev kandidature kandidata ali liste kandidatov, in stroški, nastali po obdobju volilne kampanje, razen stroškov odstranjevanja plakatov in stroškov vodenja in zaprtja posebnega računa²².

Stroški volilne kampanje za volitve v državni zbor ne smejo preseči 0,40 EUR na posameznega volilnega upravičenca v volilnem okraju oziroma volilni enoti, v kateri je vložena lista kandidatov

¹⁷ Prvi odstavek 15. člena ZVRK.

¹⁸ K skupni višini porabljenih sredstev je treba prišteti tudi zneske drugih oblik prispevkov, kot je določeno v 2. točki tretjega odstavka 2. člena pravilnika.

¹⁹ Drugi odstavek 1. člena ZVRK.

²⁰ Drugi odstavek 15. člena ZVRK.

²¹ Skladno s 3. členom pravilnika se kot porabljena sredstva štejejo tudi obresti ter drugi stroški za posojila.

²² Četrty odstavek 15. člena ZVRK.

oziroma v kateri kandidira posamezni kandidat²³. Po podatkih Ministrstva za notranje zadeve²⁴ je bilo na dan razpisa rednih volitev v državni zbor na območju Republike Slovenije 1.699.433 volilnih upravičencev. V 9. volilni enoti je bilo 2.771 volilnih upravičencev z volilno pravico državljana Republike Slovenije, pripadnika avtohtone italijanske narodne skupnosti, v 10. volilni enoti pa je bilo 5.563 volilnih upravičencev z volilno pravico državljana Republike Slovenije, pripadnika avtohtone madžarske narodne skupnosti. Glede na navedene podatke stroški volilne kampanje za kandidata madžarske narodne skupnosti ne smejo preseči 2.225,20 EUR²⁵.

Pri preverjanju pravilnosti poslovanja pri porabljenih sredstvih za volilno kampanjo in pravilnosti poročanja smo pri vsakem strošku, vključno s stroškom, ki je povezan z drugimi oblikami prispevkov, preizkusili njegov obstoj, točnost, popolnost ter skladnost z določili ZVRK.

1.2.3 Posojila

Skladno z ZVRK lahko organizator volilne kampanje pridobi posojilo samo pri bankah in posojilnicah pod enakimi pogoji kot druge osebe. Dano posojilo se ne šteje za financiranje volilne kampanje²⁶. Dan zapadlosti posojila ne sme biti kasnejši od 30 dni pred rokom za zaprtje računa²⁷.

Pri preverjanju pravilnosti poslovanja in pravilnosti poročanja v zvezi s posojili smo preizkusili obstoj, točnost, popolnost in skladnost morebitnega posojila z določili ZVRK.

1.2.4 Prispevki, zbrani v nasprotju z ZVRK

Prispevki, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, so:

- prispevki posamezne fizične osebe, vključno z drugimi oblikami prispevkov, ki skupaj za posamezno volilno kampanjo presegajo 10 povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS²⁸;
- prispevki posamezne fizične osebe v gotovini, ki so višji od 50 EUR in niso bili vplačani prek bank, hranilnic ali drugih pravnih oseb, ki v skladu s predpisi, ki urejajo plačilne storitve, opravljajo plačilne storitve²⁹;

²³ Prvi odstavek 23. člena ZVRK.

²⁴ Število volilnih upravičencev za volitve v državni zbor, 14. 2. 2022, [URL: <https://www.gov.si/novice/2022-02-14-stevilo-volilnih-upravicencev-za-volitve-v-drzavni-zbor/>], 16. 11. 2022.

²⁵ 5.563 volilnih upravičencev z volilno pravico državljana Republike Slovenije, pripadnika avtohtone madžarske narodne skupnosti * 0,40 EUR = 2.225,20 EUR.

²⁶ Četrty odstavek 14. člena ZVRK.

²⁷ Prvi odstavek 16. člena ZVRK.

²⁸ Prvi odstavek 14. člena ZVRK.

²⁹ Tretji stavek prvega odstavka 14. člena ZVRK.

- prispevki državnih organov, organov lokalnih skupnosti, pravnih oseb javnega in zasebnega prava ter samostojnih podjetnikov posameznikov in posameznikov, ki samostojno opravljajo dejavnost³⁰;
- prispevki tujih fizičnih in pravnih oseb³¹;
- sredstva organizatorja volilne kampanje, ki jih je prenesel s svojega transakcijskega računa na posebni račun in presegajo 10 povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS, če je organizator volilne kampanje fizična oseba³²;
- sredstva organizatorja volilne kampanje, ki jih je prenesel s svojega rednega transakcijskega računa na posebni račun in presegajo višino iz prvega odstavka 23. člena ZVRK, ali če sredstva tega organizatorja skupaj z ostalimi prispevki presegajo ta znesek, če je organizator volilne kampanje politična stranka³³.

Pri preverjanju pravilnosti poslovanja v zvezi s prispevki, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, in pravilnosti poročanja smo pri vsakem takem prispevku preizkusili njegov obstoj, točnost in popolnost.

1.2.5 Nakazila v humanitarne namene

Organizator volilne kampanje mora v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije, nakazati:

- vse prispevke, ki so mu bili dani v nasprotju z ZVRK, in sicer najkasneje v 30 dneh od dneva prejema³⁴, in
- presežke zbranih sredstev ob zaprtju posebnega računa³⁵, če organizator volilne kampanje ni politična stranka.

Pri preverjanju pravilnosti poslovanja v zvezi z nakazili v humanitarne namene in pravilnosti poročanja smo pri vsakem nakazilu prispevka, ki je bil zbran v nasprotju z ZVRK, ter pri vsakem nakazilu presežka sredstev v humanitarne namene pri organizatorju volilne kampanje, ki ni politična stranka, preizkusili njegov obstoj, točnost, popolnost ter skladnost z določili ZVRK.

³⁰ Peti odstavek 14. člena ZVRK.

³¹ Šesti odstavek 14. člena ZVRK.

³² Sedmi odstavek 14. člena ZVRK.

³³ Sedmi odstavek 14. člena ZVRK v povezavi s prvim odstavkom 23. člena ZVRK.

³⁴ Deseti odstavek 14. člena ZVRK.

³⁵ Prvi odstavek 22. člena ZVRK.

1.2.6 Delno povračilo stroškov volilne kampanje

Organizatorji volilne kampanje za poslance italijanske in madžarske narodne skupnosti imajo pravico do delnega povračila stroškov volilne kampanje v vrednosti 0,33 EUR za vsak dobljeni glas, če je kandidat dobil mandat ali najmanj 25 % od skupnega števila izračunanih točk za vse kandidate pripadnike italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti. Za potrebe izračuna višine delnega povračila se število dobljenih glasov, ki jih je prejel posamezni kandidat, izračuna tako, da se njegovo število točk deli s skupnim številom točk, ki so jih prejeli vsi kandidati, tako dobljeni delež pa se pomnoži s številom vseh veljavnih glasovnic³⁶.

³⁶ Tretji in četrti odstavek 24. člena ZVRK.

2. Ugotovitve

2.1 Pravilnost poslovanja, ki ni povezano z zbiranjem in s porabo sredstev

Ferenc Horváth je posebni račun št. SI56 0234 2026 4101 118 odprl 22. 2. 2022 pri Novi Ljubljanski banki d.d., Ljubljana in ga zaprl 3. 6. 2022.

2.1.a Pri preveritvi, ali je organizator pravočasno odprl in zaprl posebni račun, smo ugotovili, da je bil posebni račun odprt in zaprt pravočasno, vendar posebnega računa ni odprl in zaprl organizator volilne kampanje, temveč je to storil Ferenc Horváth.

Navedeno ravnanje ni v skladu s prvim odstavkom 16. člena ZVRK, ki določa, da mora posebni račun odpreti in zapreti organizator volilne kampanje.

Ferenc Horváth je poročilo o financiranju volilne kampanje na AJ PES predložil 20. 6. 2022.

2.1.b Pri preveritvi, ali je organizator volilne kampanje na AJ PES pravočasno predložil poročilo o financiranju volilne kampanje, smo ugotovili, da je bilo poročilo o financiranju volilne kampanje na AJ PES oddano pravočasno, ni pa ga predložil organizator volilne kampanje.

Navedeno ravnanje ni v skladu s prvim odstavkom 18. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator volilne kampanje poročilo o financiranju volilne kampanje na AJ PES oddati najpozneje v 15 dneh po zaprtju posebnega računa.

Pojasnilo revidiranja

Teodor Varga je pisno potrdil, da je bil organizator volilne kampanje za kandidata Ferenca Horvátha in da je navedba Ferenca Horvátha v poročilu o financiranju volilne kampanje zgolj tiskarski škrat oziroma napaka.

Vsebino in obrazce poročila o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno kampanjo določa pravilnik. Organizator volilne kampanje mora poročilo o financiranju volilne kampanje predložiti AJ PES na predpisanem obrazcu skupaj z obveznimi prilogami, ki morajo vsebovati predpisane podatke.

2.1.c S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja podatkov v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da so bili predloženi vsi obrazci, določeni s pravilnikom, ki vsebujejo predpisane podatke.

2.2 Pravilnost zbiranja sredstev v skladu z ZVRK

V poročilu o financiranju volilne kampanje je izkazano, da so bila zbrana sredstva v znesku 1.760 EUR pridobljena iz virov, ki jih prikazuje Tabela 1.

Tabela 1 Viri zbranih sredstev

Viri zbranih sredstev	Zneski v EUR	Struktura v %
Denarni prispevki	0	0
Druge oblike prispevkov	0	0
Sredstva, ki jih je organizator kampanje prenesel s svojega transakcijskega računa	1.760	100,0
Obresti sredstev avista	0	0
Skupaj	1.760	100,0

Vir: poročilo o financiranju volilne kampanje.

2.2.a S preizkušanjem pravilnosti zbiranja sredstev za volilno kampanjo in pravilnosti izkazovanja zbranih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je organizator volilne kampanje sredstva zbral in izkazal pravilno.

2.3 Pravilnost porabe sredstev v skladu z ZVRK

V poročilu o financiranju volilne kampanje je izkazano, da so bila porabljen sredstva v znesku 1.661,11 EUR namenjena za kritje stroškov, kot jih prikazuje Tabela 2.

Tabela 2 Stroški volilne kampanje

Vrsta stroškov	Zneski v EUR	Struktura v %
Stroški oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov	872,30	52,5
Stroški oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih	0	0
Stroški organizacije in izvedbe predvolilnih shodov	0	0
Stroški oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK	406,09	24,5
Stroški odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa	182,72	11,0
Stroški svetovanja za načrtovanje strategije ali posamičnih delov volilne kampanje in njihove rabe ter volilne taktike	0	0
Drugi sorodni stroški, ki so nastali zaradi dejanj volilne kampanje	200,00	12,0
Obresti in drugi stroški za posojila	0	0
Skupaj	1.661,11	100

Vir: poročilo o financiranju volilne kampanje.

2.3.a S preizkušanjem pravilnosti porabe sredstev za volilno kampanjo in pravilnosti izkazovanja porabljenih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da niso bila pravilno porabljen sredstva za volilno kampanjo, ker so bili s posebnega računa poravnani stroški pogostitve v znesku 200 EUR, ki ne sodijo med stroške volilne kampanje, saj so nastali po obdobju volilne kampanje.

Navedeno ravnanje ni v skladu s četrtem odstavkom 15. člena ZVRK, ker omenjeni stroški ne sodijo med stroške volilne kampanje, saj se nanašajo na obdobje, ki ni obdobje volilne kampanje.

Ta nepravilnost se odraža tudi kot nepravilnost pri nakazilu presežka zbranih sredstev v humanitarne namene, saj je bilo izvedeno nakazilo presežka v humanitarne namene za 200 EUR prenizko. Višji presežek zbranih sredstev nad porabljenimi sredstvi je nastal zaradi nižjih stroškov volilne kampanje.

Navedeno ravnanje ni v skladu s prvim odstavkom 22. člena ZVRK, ker organizator volilne kampanje, ki ni politična stranka, celotnega presežka zbranih sredstev ob zaprtju posebnega računa ni namenil v humanitarne namene.

Navedeni nepravilnosti se odražata tudi kot napaka v poročilu o financiranju volilne kampanje, in sicer v prilogi 1: Poročilo o kampanji (v nadaljevanju: priloga 1) in prilogi 3: Seznam izdatkov (v nadaljevanju: priloga 3), kjer so porabljena sredstva prikazana za 200 EUR previsoko.

Navedeno ravnanje ni v skladu s 1. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi z 2. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določata, da mora organizator volilne kampanje v prilogi 1 poročati o skupni višini porabljenih sredstev.

Navedeno ravnanje tudi ni v skladu s 4. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi z 2. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika, ki določata, da se v prilogi 3 poroča o posameznih izdatkih, ki jih je organizator namenil financiranju kampanje.

Navedeni nepravilnosti se odražata tudi kot napaka v poročilu o financiranju volilne kampanje, in sicer v prilogi 1 in prilogi 6: Seznam nakazil v humanitarne namene, ker sta presežek zbranih sredstev in nakazilo presežka zbranih sredstev v humanitarne namene izkazana za 200 EUR prenizko.

Ukrep organizatorja volilne kampanje

Revidiranec je presežek zbranih sredstev v višini 200 EUR nakazal v humanitarne namene.

2.4 Poročilo o financiranju volilne kampanje in ugotovljene napake

V poročilu o financiranju volilne kampanje so izkazana zbrana sredstva v znesku 1.760 EUR in porabljena sredstva v znesku 1.661,11 EUR. Poročilo o financiranju volilne kampanje in ugotovljene napake v reviziji prikazuje Tabela 3.

Tabela 3 Poročilo o financiranju volilne kampanje in ugotovljene napake

				v EUR
Vsebina	Znesek iz poročila	Znesek napak	Znesek po reviziji	
I. SKUPNA VIŠINA ZBRANIH SREDSTEV: (1 + 2 + 3 + 4)	1.760,00		1.760,00	
1. Denarni prispevki (1.1 + 1.2)	0	0	0	
1.1 Prispevki v gotovini	0	0	0	
1.2 Prispevki, vplačani na posebni transakcijski račun	0	0	0	
2. Druge oblike prispevkov (drugi odstavek 14. člena ZVRK) (2.1 + 2.2 + 2.3 + 2.4)	0	0	0	
2.1 Brezplačne storitve	0	0	0	
2.2 Izredni popusti	0	0	0	
2.3 Prevzem obveznosti	0	0	0	
2.4 Druge oblike nedenarnih prispevkov	0	0	0	
3. Sredstva, ki jih je organizator kampanje prenesel s svojega transakcijskega računa na posebni transakcijski račun	1.760,00	0	1.760,00	
3.0 Lastna sredstva organizatorja, ki ni politična stranka	1.760,00	0	1.760,00	
3.1 Lastna sredstva politične stranke, ki je organizator kampanje	0	0	0	
3.2 Nakazila sredstev političnih strank na redni račun politične stranke, ki je organizator kampanje, ko več političnih strank vloži skupno listo kandidatov za volitve, kot organizator kampanje pa je določena ena politična stranka	0	0	0	
4. Obresti sredstev avista	0	0	0	
II. SKUPNA VIŠINA PORABLJENIH SREDSTEV: (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8)	1.661,11	(200,00)	1.461,11	
1. Stroški oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov	872,30	0	872,30	
2. Stroški oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih	0	0	0	
3. Stroški organizacije in izvedbe predvolilnih shodov	0	0	0	
4. Stroški oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK	406,09	0	406,09	
5. Stroški odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa	182,72	0	182,72	
6. Stroški svetovanja za načrtovanje strategije ali posamičnih delov volilne in njihove rabe ter volilne taktike	0	0	0	
7. Drugi sorodni stroški, ki so nastali zaradi dejanj volilne kampanje	200,00	(200,00)	0	
8. Obresti in drugi stroški za posojila	0	0	0	

Vsebina	Znesek iz poročila	Znesek napak	Znesek po reviziji
III. PRESEŽEK ZBRANIH SREDSTEV (I–II)	98,89	200,00	298,89
IV. NAKAZILO PRESEŽKA ZBRANIH SREDSTEV V HUMANITARNE NAMENE	98,89	200,00	298,89 ¹⁾
V. NEPLAČANE OBVEZNOSTI	0	0	0
VI. SKUPNI ZNESEK PRISPEVKOV, KI NA DAN GLASOVANJA PRESEGAJO POVPREČNO BRUTO MESEČNO PLAČO NA DELAVCA V REPUBLIKI SLOVENIJI PO PODATKIH SURS ZA PRETEKLO LETO	0	0	0
VII. SKUPNI ZNESEK POSOJIL, KI SO ODOBRENA ORGANIZATORJU KAMPANJE	0	0	0
VIII. SKUPNI ZNESEK PRISPEVKOV, KI SO ZBRANI V NASPROTJU Z ZVRK	0	0	0
IX. SKUPNI ZNESEK NAKAZIL PRISPEVKOV, KI SO ZBRANI V NASPROTJU Z ZVRK, V HUMANITARNE NAMENE	0	0	0

Opomba: ¹⁾ Gre za znesek, za katerega smo v reviziji ugotovili, da bi moral biti nakazan v humanitarne namene. Organizator volilne kampanje je dodatno nakazal 200 EUR v humanitarne namene po zaključku obdobja, na katero se nanaša revizija.

Vir: poročilo o financiranju volilne kampanje.

2.5 Višina delnega povračila stroškov volilne kampanje

Po podatkih iz Zapisnika o ugotovitvi izida volitev poslancev v Državni zbor³⁷ je Ferenc Horváth, kandidat za poslanca madžarske narodne skupnosti na volitvah poslancev v državni zbor v letu 2022, prejel 2.026 glasov, kar pomeni 57,74 % od skupnega števila 3.509 veljavnih glasov.

Na podlagi 24. člena ZVRK bi morali v revizijskem poročilu izračunati višino delnega povračila stroškov volilne kampanje, do katerega je v skladu s 24. členom ZVRK upravičen organizator volilne kampanje. V skladu s tretjim odstavkom 24. člena ZVRK so namreč do delnega povračila stroškov volilne kampanje v višini 0,33 EUR za vsak dobljeni glas upravičeni organizatorji volilne kampanje za poslance italijanske in madžarske narodne skupnosti, katerih kandidat je dobil mandat ali najmanj 25 % od skupnega števila izračunanih točk za vse kandidate pripadnike italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti.

Po četrtem odstavku 24. člena ZVRK se za potrebe izračuna višine delnega povračila stroškov volilne kampanje število dobljenih glasov, ki jih je prejel posamezni kandidat, izračuna tako, da se njegovo število točk deli s skupnim številom točk, ki so jih prejeli vsi kandidati, tako dobljeni delež pa se pomnoži s številom vseh veljavnih glasovnic.

V letu 2021 je bil sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah v državni zbor³⁸ (v nadaljevanju: ZVDZ-D), na podlagi katerega je prišlo do sprememb pri ugotavljanju izida volitev.

³⁷ Uradni list RS, št. 62/22.

³⁸ Uradni list RS, št. 29/21.

Od uveljavitve sprememb dalje velja³⁹, da volilna komisija posebne volilne enote za volitve poslancev italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti ugotovi, koliko volivcev je vpisano v volilni imenik, koliko od njih je glasovalo, koliko jih je glasovalo po pošti, koliko glasovnic je bilo neveljavnih in število glasov, ki so jih dobili posamezni kandidati. Za poslanca italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti je izvoljen tisti kandidat, ki je dobil največje število glasov.

Na podlagi navedenega smo ugotovili, da je ZVDZ-D ukinil točkovanje prednostnega reda kandidatov, pri tem pa so določbe ZVRK, na podlagi katerih računsko sodišče izvaja revizije financiranja volilne kampanje, ostale nespremenjene.

Pri organizatorju volilne kampanje izvoljenega kandidata mora računsko sodišče v skladu s prvim odstavkom 24. člena ZVRK, v povezavi s prvim odstavkom 29. člena ZVRK izvesti revizijo financiranja volilne kampanje in izračunati višino delnega povračila stroškov volilne kampanje. Zapisnik o ugotovitvi izida volitev poslancev v Državni zbor pa ne vsebuje podatkov, ki jih računsko sodišče na podlagi določb ZVRK potrebuje za izračun višine delnega povračila organizatorjem volilnih kampanj, saj se je način ugotavljanja izida volitev na podlagi sprememb ZVDZ-D spremenil in zato niso na voljo podatki, ki jih za izračun potrebujemo. V Zapisniku o ugotovitvi izida volitev poslancev v Državni zbor namreč ni podatka o številu prejetih točk.

Zaradi navedenega smo sicer izvedli revizijo pri izvoljenem predstavniku narodne skupnosti, pri čemer v revizijskem poročilu nismo izračunali delnega povračila stroškov volilne kampanje, temveč zgolj navajamo višino delnega povračila stroškov, ki bi pripadala organizatorju volilne kampanje, če bi za izračun uporabili metodologijo, ki jo predlaga Ministrstvo za javno upravo v svojem mnenju z dne 8. 6. 2022⁴⁰. Glede na volilni izid bi imel organizator volilne kampanje pravico do delne povrnitve stroškov volilne kampanje v vrednosti 0,33 EUR za dobljeni glas, kar bi glede na volilni rezultat Ferenc Horvátha predstavljalo 668,58 EUR⁴¹.

Tako izračunani znesek ne presega zneska porabljenih sredstev za volilno kampanjo, kot ga prikazuje Tabela 3, zato ugotavljamo, da bi imel Teodor Varga pravico do povrnitve stroškov volilne kampanje v znesku 668,58 EUR.

³⁹ 95. in 96. člen Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo, 54/07 – odl. US, 23/17 in 29/21).

⁴⁰ Št. 041-77/2022/7 z dne 8. 6. 2022.

⁴¹ 2.026 glasov * 0,33 EUR = 668,58 EUR.

3. Mnenje

Revidirali smo pravilnost financiranja volilne kampanje kandidata Ferenca Horvátha za volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2022, katere organizator je bil **Teodor Varga**.

3.1 Mnenje o pravilnosti poslovanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji

Mnenje s pridržkom

Pri preverjanju pravilnosti poslovanja Teodorja Varge v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in s Pravilnikom o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo smo ugotovili naslednje nepravilnosti:

- posebnega računa za volilno kampanjo ni odprl in zaprl organizator volilne kampanje – točka 2.1.a;
- poročila o financiranju volilne kampanje Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve ni predložil organizator volilne kampanje – točka 2.1.b;
- s posebnega transakcijskega računa za volilno kampanjo so bili poravnani stroški v znesku 200 EUR, ki niso stroški volilne kampanje – točka 2.3.a.

Razen nepravilnosti, navedenih v prvem odstavku, menimo, da je Teodor Varga pri zbiranju in porabi sredstev za volilno kampanjo kandidata Ferenca Horvátha za volitve poslancev v državni zbor v letu 2022 v vseh pomembnih pogledih ravnal v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in s Pravilnikom o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo.

3.2 Mnenje o pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji

Mnenje s pridržkom

Pri preverjanju pravilnosti poročanja Teodorja Varge v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in s Pravilnikom o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo smo v poročilu o financiranju volilne kampanje Ferenca Horvátha za volitve poslancev v državni zbor v letu 2022 ugotovili naslednjo napako:

- med porabljenimi sredstvi so bili izkazani stroški v znesku 200 EUR, ki niso stroški volilne kampanje – točka 2.3.a.

Razen napake, navedene v prejšnjem odstavku, menimo, da poročilo o financiranju volilne kampanje Ferenca Horvátha za volitve poslancev v državni zbor v letu 2022 v vseh pomembnih pogledih prikazuje pravilne zneske v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in s Pravilnikom o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena Zakona o računskem sodišču ni dopustno izpodbijati pred sodišči in drugimi državnimi organi.

Jana Ahčin,
generalna državna revizorka

Vročiti:

1. Teodorju Vargi, navadno elektronsko;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, navadno elektronsko.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si